

Brusel 10. června 2022
(OR. en)

10071/22

ESPACE 69
CFSP/PESC 756
CSDP/PSDC 351
TRANS 372

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 10. června 2022

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 9395/22

Předmět: Přístup EU k řízení kosmického provozu
– závěry Rady (přijaté dne 10. června 2022)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o přístupu EU k řízení kosmického provozu, které Rada přijala na svém 3877. zasedání, konaném dne 10. června 2022.

Návrh závěrů Rady o přístupu EU k řízení kosmického provozu

RADA EVROPSKÉ UNIE

PŘIPOMÍNÁJÍC

- A. sdělení Komise ze dne 22. února 2021¹ nazvané „Akční plán pro synergie mezi civilním, obranným a kosmickým průmyslem“, v němž je oznámeno vypracování „strategie EU pro řízení kosmického provozu (STM)“ jako nového stěžejního projektu;
- B. závěry Rady ze dne 26. listopadu 2021 o kosmickém prostoru pro všechny², v nichž uznala význam složky získávání poznatků o situaci ve vesmíru, včetně pozorování a sledování vesmíru (SST), při ochraně stávající kosmické infrastruktury a v nichž zdůraznila, že je třeba pokračovat v diskusi o vývoji řízení kosmického provozu na politické, právní a technické úrovni a přijmout opatření pro rozvíjení tohoto řízení;
- C. závěry Rady ze dne 28. května 2021 o „New Space“ ve službách lidí³, v nichž Rada zdůraznila, že je důležité, aby byl v budoucnu pro Evropu vypracován přístup k řízení kosmického provozu a hlavní globální normy, a uvedla, že si je vědoma příležitostí, které nabízejí provozní služby v oblasti získávání poznatků o situaci ve vesmíru, pokud jde o podporu bezpečných, zabezpečených a udržitelných činností v kosmickém prostoru a ochranu evropské kosmické infrastruktury;

¹ COM(2021)70 ze dne 22. února 2021.

² Dokument 14307/21.

³ Dokument 8956/21.

- D. závěry Rady ze dne 11. listopadu 2020 o základních směrech pro evropský příspěvek při stanovení klíčových zásad pro globální kosmickou ekonomiku⁴, v nichž je zdůrazněna potřeba koordinovanějšího přístupu k řízení kosmického provozu na evropské úrovni (včetně technického a provozního), aby byly zachovány její zájmy a chráněny její soukromé a veřejné investice do vesmíru udržitelným způsobem, a v nichž Rada vítá skutečnost, že Evropská unie zkoumá možnost prohlášení o přijetí práv a povinností vyplývajících z příslušných smluv a úmluv OSN o kosmickém prostoru;
- E. zprávu předsednictví o řízení kosmického provozu ze dne 4. listopadu 2021⁵ jakožto milník v plánu potvrzeném Radou, v němž je zdůrazněna potřeba vypracovat přístup EU k řízení letového provozu v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie⁶ a při současném respektování pravomocí členských států, přičemž členské státy mají v úmyslu zachovat si pravomoci, pokud jde o vývoj pravidel řízení kosmického provozu, dohled nad nimi a jejich prosazování,
1. VÍTÁ společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku nazvané „Přístup EU k řízení kosmického provozu – Příspěvek EU k řešení globální výzvy“; VÍTÁ pracovní definici řízení kosmického provozu navrženou v tomto sdělení; a NAVRHUJE, aby tato definice byla použita jako základ pro práci probíhající na úrovni EU a pro přípravu příspěvků EU k mezinárodním diskusím;
 2. UZNÁVÁ, že řízení kosmického provozu s sebou nese strategické výzvy a výzvy v oblasti konkurenceschopnosti a inovací, které lze lépe řešit prostřednictvím posíleného dialogu a koordinovaných opatření mezi členskými státy s cílem sdílet kapacity, informace a osvědčené postupy;

⁴ Dokument 12851/20.

⁵ Dokument 13407/21 + COR1.

⁶ Zejména čl. 4 odst. 3 a článek 189.

3. ZDŮRAZŇUJE, že získávání poznatků o situaci ve vesmíru je zásadním prvkem pro zachování autonomního přístupu do kosmického prostoru a jeho využívání a že rozvoj a posílení operačních kapacit v oblasti získávání poznatků o situaci ve vesmíru prostřednictvím společného úsilí poskytne pevný základ pro zachování globálního postavení Unie a jejích členských států mezi kosmickými mocnostmi;
4. VÍTÁ mechanismus konzultací se všemi příslušnými zúčastněnými stranami v EU s cílem sloučit do začátku roku 2023 civilní a obranné požadavky pro přístup EU k řízení kosmického provozu s přihlédnutím ke zvláštnostem letectví, kde je třeba zajistit soulad s uspořádáním letového provozu; a UZNÁVÁ, že je třeba zajistit, aby byl přístup EU k řízení kosmického provozu v souladu s politikami Unie a členských států v oblasti bezpečnosti a obrany;

I. Posílení našich schopností

5. ZDŮRAZŇUJE význam autonomie Unie při monitorování, zmírňování a nápravě rizik v kosmickém prostoru, jakož i rizik směřujících z kosmického prostoru a do něj, aby byly chráněny kosmické prostředky Unie, jejích členských států a společností z EU a aby byl v dlouhodobém horizontu zachován spolehlivý a autonomní přístup Evropy do vesmíru a mírové, bezpečné, zabezpečené a udržitelné využívání kosmického prostoru;
6. ZDŮRAZŇUJE, že Unie a její členské státy již díky vývoji na vnitrostátní úrovni a společně s konsorciem pro pozorování a sledování vesmíru a průmyslem EU vyvinuly kapacity pro operační pozorování a sledování vesmíru světové úrovně, které poskytují provozní a vysoce kvalitní služby, jako je předcházení kolizím, analýza opětovného vstupu a analýza fragmentace, na nichž by měl být založen přístup EU k řízení kosmického provozu;
7. PŘIPOMÍNÁ, že konsorcium EU pro pozorování a sledování vesmíru EU již poskytuje služby pro předcházení kolizím více než 270 institucionálním, komerčním a vojenským družicím rozmístěným na nízké a střední oběžné dráze Země a na geostacionární oběžné dráze, jakož i služby návratu, které řeší riziko pro vzdušný prostor i pozemní a námořní oblast, jež představuje nekontrolovaný návrat objektů, a služby fragmentace, včetně nedávného poskytování cenných informací o roztržitém vyplývající z úmyslného a nezodpovědného zničení neaktivní družice, a tím již přispívá ke strategické autonomii EU a k ochraně kosmických prostředků EU a členských států;

8. **PODPORUJE** další rozvoj kapacit a služeb získávání poznatků o situaci ve vesmíru v oblastech pozorování a sledování vesmíru, kosmického počasí a blízkozemních těles s cílem dosáhnout vyšší úrovně strategické autonomie a **DOPORUČUJE** posoudit potřeby budoucích investic Unie;
9. za tímto účelem **DOPORUČUJE** zaměřit činnost budoucího partnerství EU v oblasti pozorování a sledování vesmíru na:
 - a) zlepšení a optimalizaci sítě senzorů;
 - b) zlepšení stávajících služeb a vývoj nových služeb, jako je podpora omezování vzniku kosmické tříště a řešení tohoto problému;
 - c) zlepšení a urychlení sdílení údajů z pozorování a sledování vesmíru, včetně obchodních údajů, prostřednictvím operační databáze EU pro pozorování a sledování vesmíru;
 - d) vytvoření a vedení autonomnějšího katalogu kosmických objektů EU;
10. **UZNÁVÁ** budoucí úlohu Agentury EU pro Kosmický program při výkonu funkcí kontaktního místa EU pro pozorování a sledování vesmíru;
11. **VYBÍZÍ** stávající členy konsorcia EU pro pozorování a sledování vesmíru a další zainteresované členské státy, aby pro oblast pozorování a sledování vesmíru vytvořily nové partnerství a zároveň zachovaly transparentní, účinnou a aktivní správu; **PODPORUJE** toto nové partnerství, v němž má každý člen plnit specifické úlohy a povinnosti na základě přidané hodnoty a s výhradou toho, aby nedocházelo ke zbytečnému zdvojování úsilí; **PODPORUJE** začlenění dalších kapacit členských států do pozorování a sledování vesmíru v EU, což by mohlo zlepšit služby poskytované budoucím partnerstvím; a **PŘIPOMÍNÁ** úvahy o povaze budoucího partnerství;

12. VYBÍZÍ Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy vytvořila podmínky pro udržitelný, prosperující, inovativní a konkurenceschopný ekosystém pro průmysl a začínající podniky v EU, a to na podporu a pro doplnění činností budoucího partnerství EU pro pozorování a sledování vesmíru; VÍTÁ vytvoření fóra s průmyslem a začínajícími podniky v EU s cílem zajistit vzájemné obohacování, jakož i řešení v oblasti technologií a inovací s cílem podpořit konkurenceschopnost EU a upevnit ekosystém pro pozorování a sledování vesmíru a VYBÍZÍ Komisi, aby společně s průmyslem a začínajícími podniky v EU provedla důkladné posouzení trhu se službami s přidanou hodnotou;
13. VYBÍZÍ budoucí partnerství EU pro pozorování a sledování vesmíru, aby po konzultaci s průmyslem a začínajícími podniky v EU podporovalo zadávání veřejných zakázek na údaje v souladu s posílenou politikou v oblasti údajů, dále zvýšilo obchodní přínos a usnadnilo poskytování obchodních služeb, které doplňují údaje z veřejných provozních služeb nebo které z nich vycházejí;
14. PODPORUJE výzkumná a inovační opatření v oblasti řízení kosmického provozu a VYBÍZÍ Komisi, aby v rámci iniciativy CASSINI zahájila konkrétní opatření s cílem zajistit, aby začínající podniky v EU byly dostatečně kapitalizovány, aby mohly plně využívat svůj inovační potenciál a konkurovat rychle rostoucím aktérům ze zemí mimo EU;
15. VÍTÁ spolupráci s Evropskou kosmickou agenturou (ESA) v oblasti řízení kosmického provozu prostřednictvím jejích činností v oblasti kosmického počasí, blízkozemních těles, snižování množství kosmické tříště, včetně nakládání na konci životnosti a ekodesignu, a řešení problému kosmické tříště, jako jsou služby na oběžné dráze, při současném respektování odpovídajících úloh a povinností Unie, jejích členských států a ESA a při zamezení zbytečnému zdvojování úsilí;

II. Podpora koordinace právních předpisů a normalizace

16. UZNÁVÁ úlohu, kterou by Komise mohla hrát při usnadňování koordinace mezi vnitrostátním úsilím členských států o řešení problematiky právních předpisů a normalizace v oblasti řízení kosmického provozu s cílem podpořit sbližování vnitrostátních postojů k přístupu EU k řízení kosmického provozu, aniž by byly dotčeny vnitrostátní pravomoci, zejména úloha členských států při vytváření pravidel pro řízení kosmického provozu, dohledu nad nimi a jejich prosazování;
17. DOPORUČUJE zvážit přijetí vhodných vnitrostátních nástrojů, které by měly být postupně posíleny, jako jsou pokyny, normy, pravidla nebo právní předpisy a VÍTÁ návrh souboru nástrojů, který by mohl pomoci určit možný společný soubor opatření, která mají členské státy provést;
18. VÍTÁ návrh na zřízení fóra EU s cílem zajistit účinné sdílení informací a lepší koordinaci při vypracovávání mezinárodních norem a pokynů; ZDŮRAŽŇUJE, že na tomto fóru EU se musí podílet příslušní odborníci z členských států a průmyslu; VYBÍZÍ k rozvíjení vnitrostátních odborných znalostí ve všech členských státech a VÍTÁ nalezení nejúčinnějších možných opatření, která by podnítila provádění mezinárodních pokynů a norem vztahujících se na řízení kosmického provozu a současně usilovala o interoperabilitu;
19. DOPORUČUJE, aby byl zajištěn soudržný přístup založený na dobře fungujícím vnitřním trhu při plném zohlednění rizik a přínosů vyplývajících z vytvoření právních předpisů EU pro řízení kosmického provozu, jež se týkají konkurenceschopnosti průmyslu EU, a v souladu s příslušnými pravomocemi Unie a jejích členských států; PŘIPOMÍNÁ v této souvislosti, že při vypracovávání souboru povinností je zapotřebí globální reciprocity, aby se zabránilo dopadům na konkurenceschopnost průmyslu a začínajících podniků v EU;

20. **PODPORUJE** jako prioritu provádění pokynů ke snižování množství kosmické tříště s cílem co nejvíce omezit produkci nové tříště během celého životního cyklu kosmického systému, přičemž účelem je dosažení politiky nulového množství tříště, a **NAVRHUJE** vypracování pokynů, norem nebo pravidel pro koordinaci manévřů nezbytných k tomu, aby se zabránilo možným střetům mezi aktivními objekty různých provozovatelů;

III. Posilování hlasu EU na mezinárodní scéně

21. **DOPORUČUJE** podporovat mezinárodní sdílení zátěže s cílem řešit globální výzvu řízení kosmického provozu prostřednictvím regionálních příspěvků, jako je přístup EU k řízení kosmického provozu, včetně spolupráce, koordinace a komunikace v oblasti sdílení dat a poskytování služeb v souvislosti s řízením kosmického provozu;
22. **VÍTÁ** práci Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (UNCOPUOS) a jeho podvýborů; **VYZÝVÁ** Unii a její členské státy, aby urychlily provádění 21 dobrovolných pokynů pro dlouhodobou udržitelnost činností v kosmickém prostoru, jakož i pokynů pro snižování množství kosmické tříště vydaných Výborem OSN pro mírové využívání kosmického prostoru a pokynů pro snižování množství kosmické tříště, které vypracoval Meziagenturní koordinační výbor pro kosmickou tříšť, a aby dobrovolně sdílely své zkušenosti v této oblasti, a **VYBÍZÍ** zejména členské státy, aby si vyměňovaly názory na probíhající jednání v rámci Pracovní skupiny pro dlouhodobou udržitelnost ve Vídni;
23. **PŘIPOMÍNÁ** předběžnou dohodu mezi členskými státy, která je nezbytná jako první krok ke společnému prosazování jednotného postoje EU k řízení kosmického prostoru v širším evropském kontextu i na mezinárodní úrovni, přičemž je třeba náležitě zohlednit zájmy členských států a průmyslu EU; **DOPORUČUJE**, aby si členské státy mezi sebou vypracovaly společné postoje, které zaujme Komise a vysoký představitel s cílem prosazovat přístup EU k řízení kosmického provozu, posílit hlas EU při případných mezinárodních diskusích o řízení kosmického provozu a případně spolupracovat s klíčovými partnery a třetími zeměmi, aniž by byly dotčeny pravomoci členských států;

24. VYBÍZÍ EU, aby prohlásila, že přijímá práva a povinnosti vyplývající z příslušných smluv a úmluv OSN o kosmickém prostoru, zejména z dohody o záchraně, úmluvy o odpovědnosti a úmluvy o registraci a VYBÍZÍ Komisi, aby vypracovala opatření nezbytná k provádění závazků zakotvených v těchto úmluvách, zejména pokud jde o registraci družic Galileo.
-